

RANTSILA

Kohteen nimi: Sarvikangas
 Määrittely: punaväriä siirtolohkareessa, maalaus?
 Peruskartta: 3412 JÄRVITALONJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7150 65, y = 3443 83, z = n. 85
 Kylä: Kerälä
 Rno: 1:48

Kajaanilainen Kari Kauppinen (Kirkkokatu 7 A 9, 87100 Kajaani) ilmoitti Pohjois-Pohjanmaan museoon 1991 mahdollisesta kalliomaalauksesta Rantsilan Sarvikankaalla. Museon tuolloinen arkeologi Markku Mäkivuoti kävi paikalla saman vuoden syksyllä 2.9. Hän tarkensi kohteen sijainnin maastossa, mutta sen aitoudesta hän ei päässyt varmuuteen. Rantsilan inventoinnin aikana allekirjoittanut kävi vuorostaan pähkäilemässä paikalla 3.6.1997.

Kohde sijaitsee Rantsilan kirkolta noin 10 km kaakkoon olevan Sarvikankaan keskiosassa. Maasto on tasaista mäntyä kasvavaa hiekkamorenienkangasta. Kankaan itäosassa on kaksi pientä kosteikkoa, joiden länsipuolella on useita kookkaita siirtolohkareita. Kankaan halki kulkevan metsätien ja kosteikkojen välissä on kaksi siirtolohkareta, joista pohjoisemman kyljissä on punaisia värjäymiä. Kyseinen siirtolohkare on noin 4 - 5 metriä korkea ja noin 5 x 10 metriä leveä jokseenkin suorakaiteenomainen lohkare, kankaan lohkareista suurin.

Lohkareen eteläsivun keskellä noin 1,5 metrin korkeudessa on voimakkuudeltaan vaihtelevaa punaista värjäymää. Lohkareen itäsivun pohjoiskulmalla on noin 1,8 metrin korkeudessa kapeita muutaman sentin levyisiä pystyjä värjäymiä. Myös pohjoissivun keskellä on pieni värjäymä. Mitään selviä kuvia tai kuvioita ei värjäymistä näyttänyt hahmottuvan. Muualla kivessä ei värjäymiä havaittu. Huomattavaa on, että kaikki havaitut värjäymät sijaitsivat alle kahden metrin korkeudella. Kiven pinta on karkeahko, sileitä pintoja siinä ei ole. Allekirjoittanut ei pysty sanomaan ovatko värjäymät luonnollisia vai ihmistyötä. Tämän päättäminen jääköön asiaa paremmin tuntevien tehtäväksi.

Lohkareen itäpuoleinen kangas oli äestetty, mutta alueelta ei löydetty mitään asuinpaikkaan tms. viittaavaa. Ganander on maininnut Sarvikaalla olevan kiviröykkiöitä, mutta näitä ei inventoinnin aikana löydetty. Todennäköisesti ne ovat sijainneet kankaan eteläpäässä ja tuhoutuneet soranotossa (ks. Rantsilan inventointi 1997, kohde 5).

Ohessa kaksi diaa: lohkareen eteläsivu etelälounaasta kuvattuna.

38868-38869

Oulussa

Mika Sarkkinen

